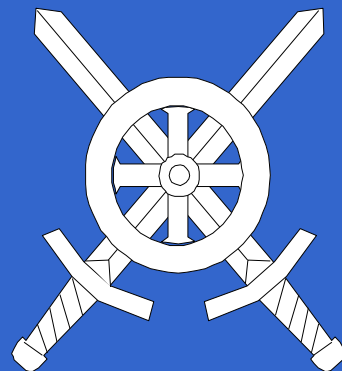

Joint Logistic Support Group (JLSG) HQ

Förutsättningarna för att kunna etablera JLSG HQ NW i Sverige är först ett svenskt politiskt beslut om att till Nato inkomma med ett erbjudande om etableringen. Det politiska beslutet som fattades i slutet av augusti 2025 gav Försvarsmakten i uppgift att lämna in ett erbjudande, i vilket det tydligt framgick att Sverige erbjuder en etablering i Nato Command Structure (NCS) med en initial förmåga i slutet av 2027.

Att Sverige vill ta ansvaret beror på dels vår geografiska placering i området samt att alla nationer i alliansen behöver ta sin del av det kollektiva ansvaret för att Nato som allians ska kunna vara och utvecklas på ett trovärdigt sätt. Andra nationer har tagit ansvar för andra Natoentiteter och noder, de nordiska försvarshefarna kom för flera år sedan överens om att det skulle vara lämpligt att ta ansvaret för att etablera JLSG HQ NW.

Försvarsmakten gick sedan, cirka en månad senare, in med ett erbjudande som dessutom innehöll en geografisk placering, vilket Nato HQ tydligt anvisat som helt nödvändigt, den plats som i en både bred och djup analys framkom som mest lämplig var Enköping.

Under den militära beredningsprocessen i Nato fanns ingen nation som motsatte sig Sveriges erbjudande, tvärtemot så var alla positiva. När erbjudandet gick över till den politiska nivån så var alla nationer positiva, men samtidigt så är det ganska vanligt att vissa nationer använder militära erbjudanden från andra för att skapa sig ”politiska förhandlingskort” för att kunna driva på andra beslut som de nationellt vill ha. Särskilt starka blir sådana kort ifall det finns en bred och positiv vilja.

Just nu pågår ett arbete med att få upp erbjudandet för ett positivt politiskt beslut inom Nato, det ställer högre krav på upplösning och detaljer än vad som tidigare varit fallet. Det bedöms historiskt varit för många erbjudanden som Nato varit med och delfinansierat som sedan visat sig inte klarat av att utvecklas enligt de krav och behov som det var tänkt att de skulle fylla. Det finns ingen anledning att tro att ett positivt beslut inte kommer fattas, det tar bara lite längre tid.

Eftersom den säkerhetspolitiska utvecklingen ställer högre krav på såväl alliansen som respektive nations förmågor har förändrats snabbt de senaste åren, finns det också ett stort behov av att etablera JLSG HQ NW inom en snar framtid. Mot den bakgrunden bedöms det vara kort tid mellan beslutet och en förmåga att börja leverera, vilket i sin tur ställer krav på att vissa förberedelser påbörjas innan beslutet.

Det pågår flera förberedelser inom områdena: personal, infrastruktur, ledning- och

Texten fortsätter på sidan

Ordföranden har ordet

Det är nu snart ett år sedan som det publicerades ett nummer av Försvarslogistiknytt och mycket har hänt både i världen, Försvarsmakten och i föreningen under den tiden. Om jag ska säga något om det sistnämnda så hoppas jag att ni kommer att uppskatta reportaget om vårt besök i början av september, inom ramen för Trängklubbar, vid Marinbasen och F 17 i Blekinge. Två bra besök som ni kan läsa mer om i tidningen. Jag hoppas också att ni uppskattar såväl artiklarna om vårt seminarium i februari som de artiklar som beskriver utvecklingen inom logistiken i form av JLSG och JSEC.

I omvärlden har kriget i Ukraina fortsatt där Sverige är en betydande bidragsgivare för den fortsatta kampen mot Ryssland och på senare tid har vårt stöd och vår försvarsindustris förmågor visat att svensk materiel är något som fungerar på det moderna slagfältet, nu senast med den avsiktsförklaring om köp av 100 – 150 JAS 39 Gripen E. En affär som om den blir av kommer vara den största exportaffären i Sveriges historia. Samtidigt har nu även Colombia tecknat avtal om köp av Gripen E. Framgångar som kommer ha en positiv effekt på vårt eget försvar.

I Försvarsmakten fortsätter vi byggandet av ett starkare försvar i enlighet med Försvarsbeslutet från 2024. Så här knappt ett år in i beslutet kan jag konstatera att tempot har skruvats upp betydligt inom logistiken och behovet av nya förmågor och sätt att skapa dessa har intensifierats. Här kan jag se att samarbete inom totalförsvaret inkluderat näringslivet är ett måste. För vår del fortgår integrationen i Nato med en hög hastighet och just nu pågår ett intensivt planeringsarbete att

både integrera Sverige och Finland i försvarsplanerna som att skapa helt nya planer inom det som kallas Joint Operation Area North West (JOA NW) som leds av Joint Forces Command Norfolk (JFC NF).

Som en del i den planeringen har vi som nation fått ett antal så kallade Capability Targets (CT) eller förmågekrav som vi ska uppfylla. I grunden handlar det om vilka krigsförband som vi ska producera för att dra vårt lass i det kollektiva försvaret. För att kunna genomföra försvarsoperationer i vårt område så kommer det att behövas logistikstöd och det genom att vi upprättar ett logistiknätverk både nationellt som vi kan kontrollera men även i nära samarbete med våra nordiska grannar. Allt för att möjliggöra försörjning eller Sustainment av operationer. Det arbete går under benämningen Host Nation Support (HNS) Minimum Operational Requirements (MOR). Logistiknätverket består av vår befintliga infrastruktur i landet som vägar, järnvägar, hamnar, flygplatser och så vidare förstärkta med militära förmågor i noder som möjliggör militär rörlighet och försörjning. Här har vi ett nära samarbete med relevanta statliga myndigheter som Trafikverket, Tullverket, Luftfartsverket, MAS med flera.

Internt i Försvarsmakten pågår ett omfattande arbete med att tydliggöra logistikens roll och vilka förmågor som ska tas fram för att vi ska kunna genomföra det stöd som NATO kräver. Det sker nu en omstrukturering där det tydliggörs vilket ansvar inom logistiken som Försvarsstaben har kontra FMLOG och i grunden handlar det om att Försvarsstaben arbetar på militärstrategisk nivå och FMLOG på operativ/taktisk nivå. En organisering som vi tror kommer att ge en ökad tydlighet.

Mycket återstår att göras inte minst att få igång en mer omfattande utbildning av

Försvarslogistikklubbens seminarium 2025

Vår förenings seminarium 2025 genomfördes med temat:

Förmåga till militär rörlighet och Försvarsindustrins kapacitet – två avgörande förutsättningar för försvarslogistikens operativa effekt.

Seminariet genomfördes den 13 februari 2025. Till det kostnadsfria seminariet hade 111 deltagare anmält sig. Syftet med seminariet var att belysa utvecklingen av försvarslogistik och försörjningsfrågor i relation till totalförsvaret med utgångspunkt i försvarsberedningens rapporter, Försvarsmaktens inlämnade budgetunderlag och försvarsbeslutet 2024. Sveriges medlemskap i NATO samt konsekvenser och erfarenheter av Rysslands invasionskrig i Ukraina utgör viktiga ingångsvärden som dramatiskt påverkar krav på försvarslogistikens utveckling och förmågetillväxt.

Vid genomförandet av seminariet belystes försvarsindustrins betydelse över hela konflikt-skalan och att ge exempel på utvecklingsåtgärder för att i ökad utsträckning säkerställa effektiv försvarslogistik och försörjning av Försvarsmakten.

Sveriges roll i den operativa planläggningen inom NATO innebär att ansvara för omfattande transitering, ledning av logistikflöden och baseringsunderstöd. Uppgifterna förutsätter betydande stöd inom ramen för totalförsvaret och från näringslivet. I det sammanhanget är en robust infrastruktur i ett planerat och förberett nätverk för transporter en central förutsättning. Regeringen har beslutat en nationell plan för militär rörlighet 2024-2026 och har givit i uppdrag till Försvarsmakten att, i samverkan med berörda övriga myndigheter, föreslå åtgärder för att nå målen i planen. Dessa pågående arbeten belystes under seminariet.

Därutöver belystes möjliga åtgärder för utökad militär rörlighet, mobilitet och utbyggnad av förmåga att verka i nätverk för transporter, kommunikation, basering och lagerhållning – allt i syfte att uppnå militär uthållighet. Alla åtgärder syftar till att planera, förbereda och genomföra försvarslogistik i avskräckande syfte gentemot Ryssland.

Seminariets talarlista omfattade:

- Chefen för Operationsledningen, viceamiral Ewa Skoog Haslum
”Sveriges roll i försvaret av alliansen”
- Säkerhets- och Försvarsföretagen, SOFF, ställföreträdande generalsekreterare Niklas Alm
”Försvarsindustrins roll och förmåga att understödja försvarsansträngningar i olika konfliktnivåer”
- Försvarsstaben Stödenheten, senior rådgivare Per Öster
”Att bygga försörjningskedjor från insatsvaror till insatsverksamhet i samverkan och med effektiva affärsmodeller.”
- Transportindustriföretagen, ordförande Tomas Arvidsson och Försvarsstabens Logistikavdelning, övlt Per-Ove Norell
”Transportnäringens förutsättningar att bidra till militär rörlighet och mobilitet”

Texten fortsätter på sidan 4

Fortsättning från sida 2

logistiker i Försvarsmakten inom alla områden, inte minst officerare.

Avslutningsvis vill jag passa på att tillönska er alla en riktigt God Jul och Ett Gott Nytt År!

Claes Isoz

Ordförande Försvarslogistikklubben

Fortsättning från sida 3

Försvarslogistikchefen, briggeneral Claes Isoz

”Väl planerad och förberedd försvarslogistik – väsentlig för avskräckning och avgörande i försvarsoperationer”

Programmet avslutades med en paneldebatt kring temat försvarslogistik i en tid med krig i vårt närområde och inom ramen för vårt medlemskap i NATO.

På de kommande sidorna följer korta referat av de flesta genomgångarna. På vår hemsida under rubriken Seminarier finns de fullständiga presentationerna upplagda.

Torgny Henryson

Sekreterare Försvarslogistikklubben

Trängträff 2025

Årets Trängträff genomfördes i Karlskrona den 4-6 september. Ansvarig för Trängträffen detta år var Försvarslogistikklubben (FLK). Ett 40-tal medlemmar från T 1, T2, T3 och T4:s kamratföreningar och FLK hade hörsammat kallelsen och infunnit sig i Karlskrona.

Programmet inleddes med samling på Sjöofficersmässen. Efter välkomstmingel samlades alla i KÖMS (*Kungl. Örlogsmannasällskapet -Sveriges äldsta och förmodligen även världens äldsta militärvetenskapliga samfund - instiftades 1771*) anrika bibliotek och åhörde ett synnerligen intressant anförande om biblioteket av inbjudne gästen kommendörkapten Fredrik Hansson.

Efter biblioteksinformation var det dags att gå till bords och, som brukligt, starta med sill m.tbh. För att snapssångerna skulle löpa på, utan att de till 100 % fanns i minnet (som ibland sviker), fanns snapshäfte med trängförbandens visor i högsta prioritet. Som vanligt visade ”trängare” god sångförmåga även om det ibland blev mer röstmässig kvantitet istället för skönsjungande kvalitet. Som ansvarig för att meddela köket om si och så många som önskade kött eller fisk så måsta jag berömma alla (nästan) för gott minne huruvida man beställt kött eller fisk till huvudrätten flera veckor tidigare. Kvällen förlöpte med trevlig samvaro och så småningom var det dags att uppsöka bokat hotellrum och John Blund.

Fredrik Hansson hälsar välkommen till Sjöofficersmässen

Förmiddagspasset den 5 sept. innebar besök och genomgång på Marinbasen. En mycket informativ genomgång som väckte tankar genomfördes av flottiljförvaltare Håkan Lindberg. Håkans framförande gav en insikt i hur komplicerat det är att med snabbhet återta marinens och i synnerhet flottans slagkraft parat med dess nya roll att Sverige sedan 7 mars 2024 är en viktig Natomedlem i norra Europa.

Efter lunch på olika matställen i restaurangtåta Karlskrona embarkerades buss med mål F 17 i Kallinge. Efter framkomst till flottiljen blev vi omhändertagna av en liten kader av kunniga officerare, med flottiljchefen överste Johan Elofsson i spetsen, som genomförde en specialvisning om hur det går till att snabbt klargöra en JAS 39 Gripen som kom taxandes till klargöringsplatsen. Det var värnpliktiga som legat inne 8 månader som verkligen visade vad det innebär att klargöra en Gripen på ca 15 minuter. Vi fick också tillfälle att gå fram till flygplanet och ställa frågor till de som gjorde det viktiga jobbet med att tanka, ladda, hänga på robotar mm. Därefter fortsatte informationen i lektionssal där väldigt många frågor fick sina svar.

Klargöring av JAS 39 Gripen

Kvällen den 5 september var fri från organiserad middag vilket innebar frihet för deltagarna att dinera i mindre kretsar med de som man kände.

Lördag 6 september ägnades förmiddagen åt guidat besök på Marinmuseet. Ett mycket intressant besök med kunniga guider. Att berätta om allt som vi fick se skulle omfatta flera sidor så jag kan bara säga att det är väl värt ett besök. Som förberedelse rekommenderas att börja med att besöka Marinmuseets hemsida.

Avslutningsvis, nästa års Trängträff arrangeras av T1 kamratförening. Information från T 1 kommer vidareändas till FLK medlemmar.

Olle Schylander

Klubbmästare

Akvarell Hajen 1904

Marinmuseet

FLK seminarium—Sveriges roll i försvaret av alliansen.

Föredrag av Vam Ewa Skoog Haslum

Försvarsmaktens operationschef höll ett mycket tankeväckande föredrag där redan titeln är talande, till att börja handlar det om Sveriges nya roll, inte bara Försvarsmakten nya roll, sedan är det inte enbart längre Försvarsmaktens uppgift att försvara Sverige utan det primära är att försvara alliansen. En delmängd av föredragets bildunderlag återges nedan. De talar för sig själva på ett tydligt sätt men jag tar mig friheten att trots det göra er uppmärksamma på några delar och delge er min tolkning.

Sveriges roll inom alliansen är att vara en ”logistisk hub”. Detta innebär att Sveriges militära bidrag även, eller kanske främst, behöver inriktas mot att försvara ”basområdet Sverige”. Detta tillsammans med att alliansen och därmed även Sverige tydligt definierar Ryssland som ”fienden” så blir Sverige ett militärt mål, inte som tidigare som ett mål för en invasion utan nu är vi, Sverige, alliansens ”logistikförband” och Försvarsmakten måste kunna skydda/försvara detta ”logistikförband” för att alliansens stridskrafter ska kunna utveckla full effekt.

Thomas Svensson

Vice ordförande Försvarslogistikklubben

Bild ur Eva Skoog Hasslums föredrag utvisande den nya operativa planeringen och den förändrade inriktningen efter Sveriges medlemskap i Nato.

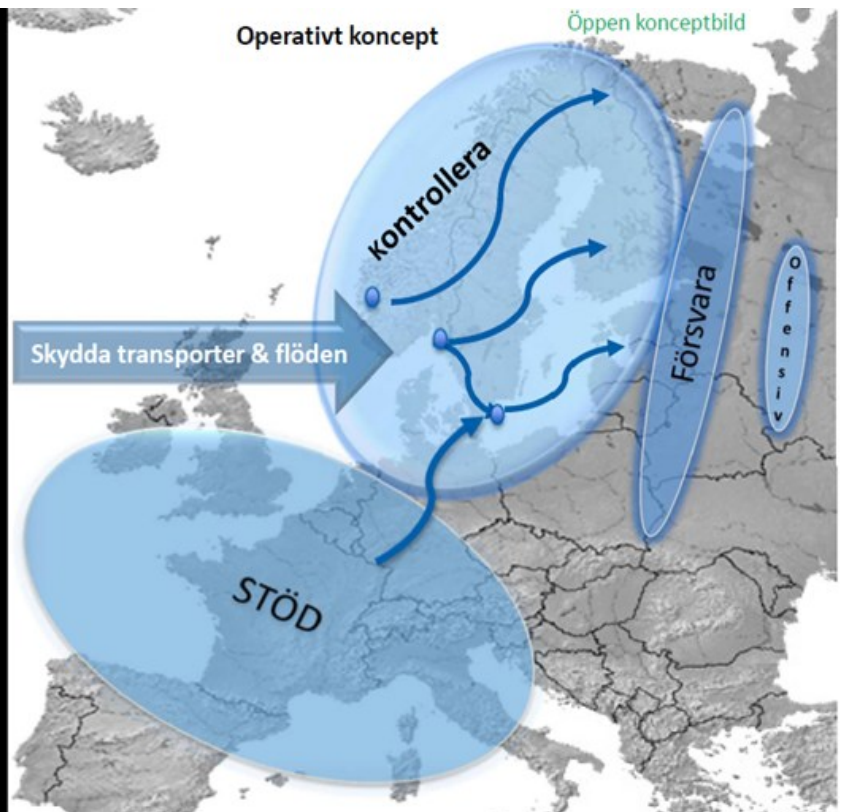

Bild ur Eva Skoog Hasslums föredrag grafiskt utvisande ländernas funktioner/uppgifter för att alliansen ska kunna utveckla full effekt vid ett ryskt angrepp i Norra Europa.

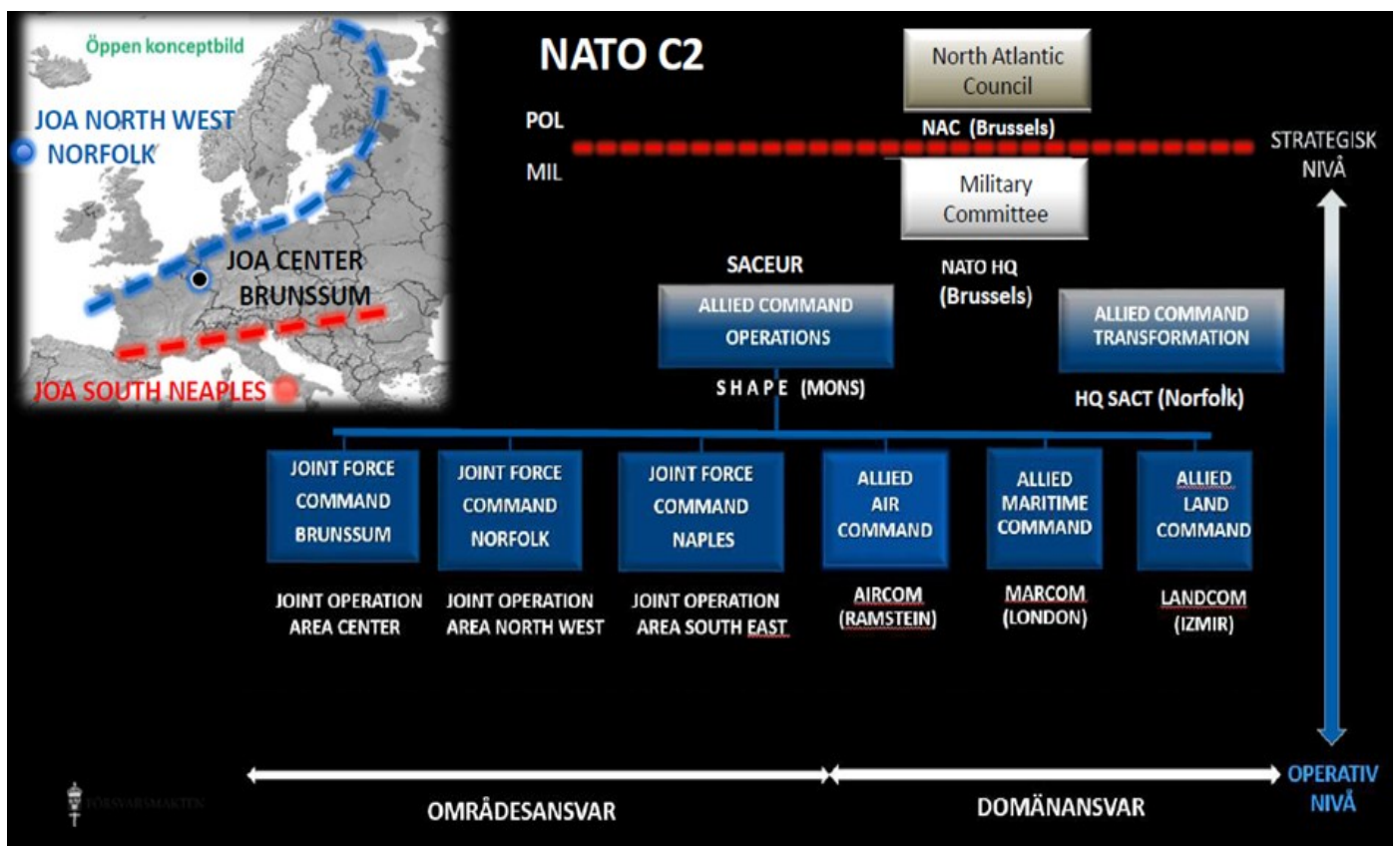

Bild ur Eva Skoog Hasslums föredrag utvisande del av ansvarsfördelningen inom Nato

FLK seminarium - Försvarsindustrins roll och förmåga att understödja försvarsansträngningar i olika konfliktnivåer

Niklas Alm inledde med att beskriva syftet med sin genomgång, nämligen att belysa försvarsföretagens förberedelser och strategier för utveckling av stödet till Sverige och NATO:s försvarsplanering samt att beskriva krav på beställaren/kunden och statsmakternas agerande och förutsättningar för att kunna uppnå bästa förutsättningar och effekt i försvarsföretagens verksamhet.

Därefter presenterade Niklas SOFF i stort. Försvarsindustriföreningen grundades 1986 med tio medlemsföretag. Idag har SOFF

över 250 medlemsföretag med verksamhet på fler än 90 orter. 63 medlemsföretag är utländska. Fokus är på säkerhets- och försvarsrelaterade produkter och tjänster. Företagen har ca 22 000 anställda och omsätter ca 64 miljarder per år.

Niklas beskrev att det inte längre handlar bara om vad och hur Försvarsmakter anskaffar sina förmågor. Mer än någonsin spelar det roll hur man upphandlar, hur snabbt upphandlingen genomförs, vem man upphandlar från samt hur snabbt och kreativt man kan anpassa nya tekniska lösningar och använda dem på olika och innovativa sätt – det avgör om man ligger steget före.

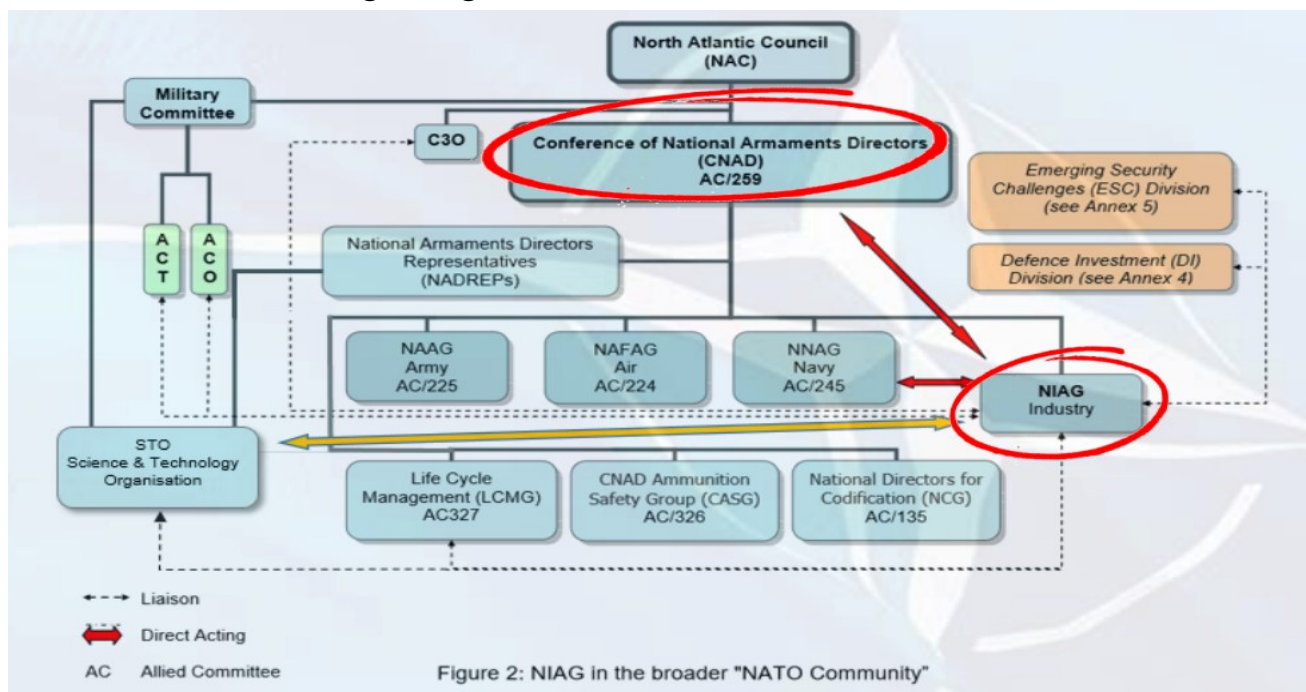

Bild från Niklas Alms föredrag utvisande NIAG:s plats i Natos struktur

NIAG (Nato Industrial Advisory Group) är en plattform för industrisamarbete och består av föreningar och företag, men är inte ett företag ur ett affärsmässigt perspektiv. Plattformen ger Nato kunskap om teknikutveckling inom företagen och ger företagen kunskap om vart Nato är på väg och vilka förmågor som kunderna prioriterar. Dessutom ger den företagen nätverks- och samarbetsmöjligheter för ny teknikutveckling. Plattformen är inte en marknadsplats för kortsiktiga affärsmöjligheter.

Niklas beskrev att branschens och företagens behov för att bättre kunna leverera förmåga är framförallt långsiktigt åtagande från stat och myndigheter. Tiden är en av de absolut viktigaste faktorerna just nu – processerna behöver snabbas upp och effektiviseras,

exempelvis vid upphandling. Närmare samverkan och dialog med framförallt FMV och Försvarmakten behöver etableras och möjligheterna för industrin att vara med tidigt i planeringen/kravställningen är väsentligt. Ett utökat samarbete avseende övningsverksamhet och uppbyggnad av förmåga bör också åstadkommas.

Niklas avslutande med att konstatera att det sammantaget finns goda förutsättningar för

att skapa tillgänglighet, försörjningssäkerhet och robusthet för de produkter och tjänster som företagen tillhandahåller vid olika konfliktnivåer. Det kan dock endast ske med att förnuftigt acceptera att vi bygger säkerheten – oavsett om vi är företag eller staten – tillsammans, inte sällan med aktörer utanför Sveriges gränser

Torgny Henryson

Sekreterare Försvarslogistikklubben

FLK seminarium—Att bygga försörjningskedjor från insatsvaror till insatsverksamhet i samverkan och med effektiva affärsmodeller

Per Öster inledde med att beskriva den aktuella situation som försörjningen av ammunition befinner sig i med bakgrund i kriget i Ukraina. Överföringen av ammunitionen till Ukraina överstiger den sammantagna produktionskapaciteten i väst för de flesta ammunitionsslag. Återanskaffning av ammunition är i dagsläget ett flerårigt åtagande.

I Norden pågår ett gemensamt arbete för att säkra produktion av och rådighet över ammunitionsproduktionen. FMV representerar Sverige i förhandlingen och målsättningen är ett nordiskt Strategiskt Partnerskap Ammunition (SPA). Gemensam certifiering av ammunition är en del av målet.

Det nya normala är att konstant bli utsatt för störningar. Exempel i närtid är Covid, grundstötning av fartyg i Suezkanalen, krig i Ukraina och Gaza samt angrepp på fartyg i Röda havet.

Försörjningskedjor

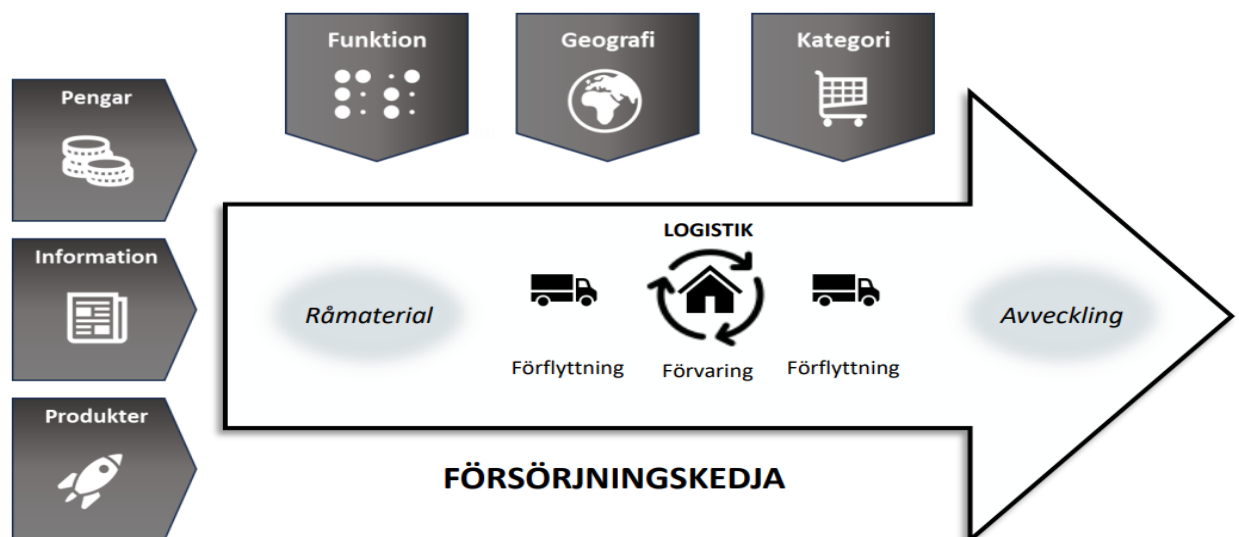

Bild från Per Östers föredrag beskrivande försörjningskedja

För att skapa uthållighet, robusthet och transparens i Försvarsmaktens verksamhet, behövs motståndskraftiga försörjningskedjor som bygger på långsiktighet och förändrade affärsmässiga lösningar.

Robusta och Motståndskraftiga försörjningskedjor

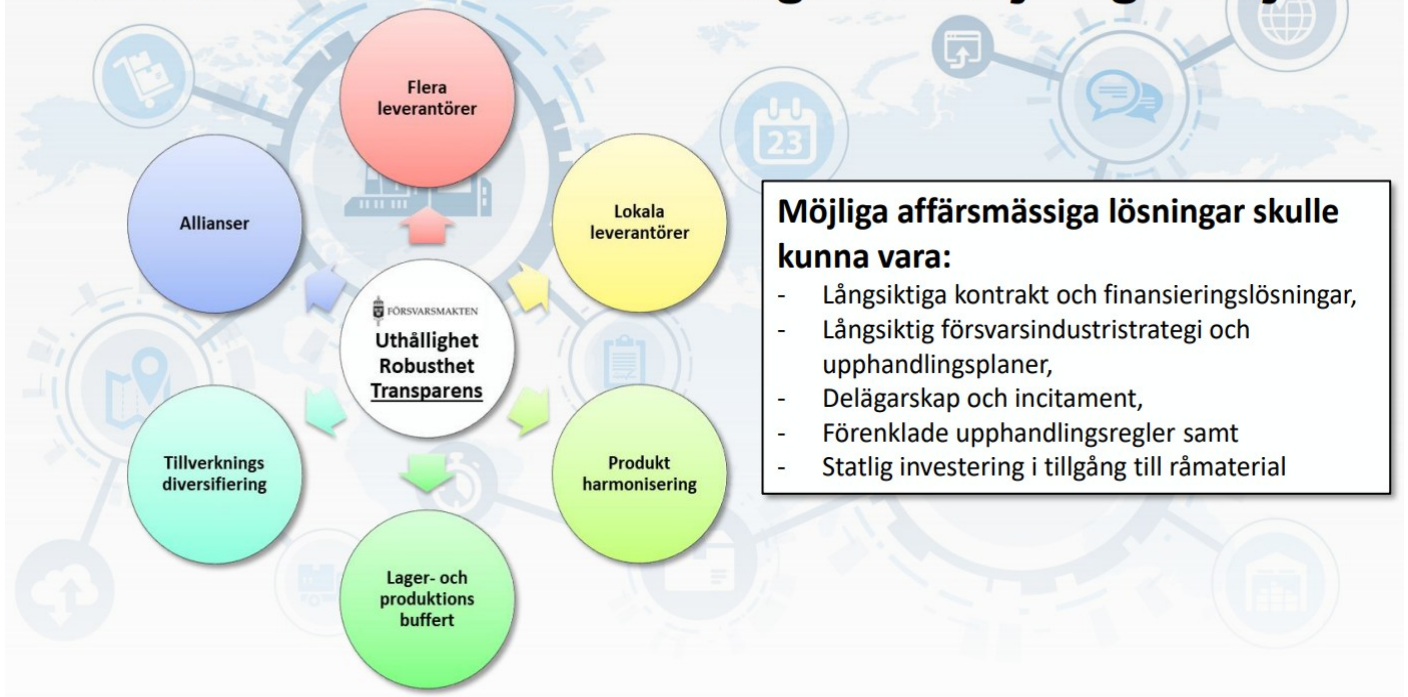

Bild ur Per Östers föredrag visande påverkande faktorer som skapar robusta och motståndskraftiga försörjningskedjor

Inom ramen för utvecklingen av Supply Chain Management (SCM) har de tio viktigaste frågorna och trenderna identifierats.

- **Artificiell intelligens (AI):** AI förändrar snabbt leveranskedjorna genom att möjliggöra mer intelligenta beslut inom områden som inköp, lagerhantering, efterfrågeprognoser och logistikplanering.
- **Globala handelspolitiska förändringar:** Geopolitiska spänningar och förändringar inom världshandeln påverkar leveranskedjor. Organisationer måste minska sitt beroende av enskilda leverantörer och regioner för att skapa robustare nätverk.
- **Big Data och analys:** Genom att använda avancerad dataanalys kan organisationer bättre identifiera ineffektivitet, minska kostnader och förbättra kundservice, samtidigt som de ökar motståndskraften.
- **Cybersäkerhet:** Globala leveranskedjor står inför ökade cyberhot. Organisationer måste investera i cybersäkerhetslösningar och utbilda personal för att skydda sina digitala nätverk.
- **Följsamhet och motståndskraft:** Leveranskedjorna behöver vara mer flexibla och snabbt kunna anpassa sig till förändringar i efterfrågan och störningar i försörjningslandskapet.
- **Visibilitet och spårbarhet:** Förbättrad spårbarhet och visibilitet är avgörande för att övervaka varor och material genom hela leveranskedjan, vilket också stödjer efterlevnad och effektiv drift.
- **Digital integration och konektivitet:** Genom att utnyttja molntjänster, blockkedjor och cybersäkerhet kan organisationer skapa säkra och effektiva kommunikationskanaler som underlättar datadelning och beslutsfattande.
- **Strategiska inköp och leverantörshantering:** Effektiva och långsiktiga leverantörsrelationer, tillsammans med digitalisering av inköpsprocesser, kommer att öka effektiviteten och minska riskerna.
- **Arbetskraftens utveckling:** Teknikutvecklingen inom leveranskedjorna förändrar arbetskraftens roll, och det krävs stora investeringar i kompetensutveckling för att möta framtida behov.
- **Riskhantering:** Med fler störningar i leveranskedjor måste organisationer vara proaktiva med riskhantering och kontinuerligt uppdatera sina strategier för att minimera påverkan av olika händelser.

Bild ur Per Östers föredrag utvisande aktuella, viktiga, frågor och trender inom Supply Chain Management

Per Öster avslutade med att lansera begreppet Sustainment som efter hand har etablerats inom NATO. Begreppet är vidare än Logistik och omfattar, utöver logistik, även personal-tjänst, infrastruktur, materielförsörjning, upphandling, försvarsmedicin med mera enligt bilden nedan.

Torgny Henryson

Sekreterare Försvarslogistikklubben

Enablement & Sustainment – utveckling FST STÖD

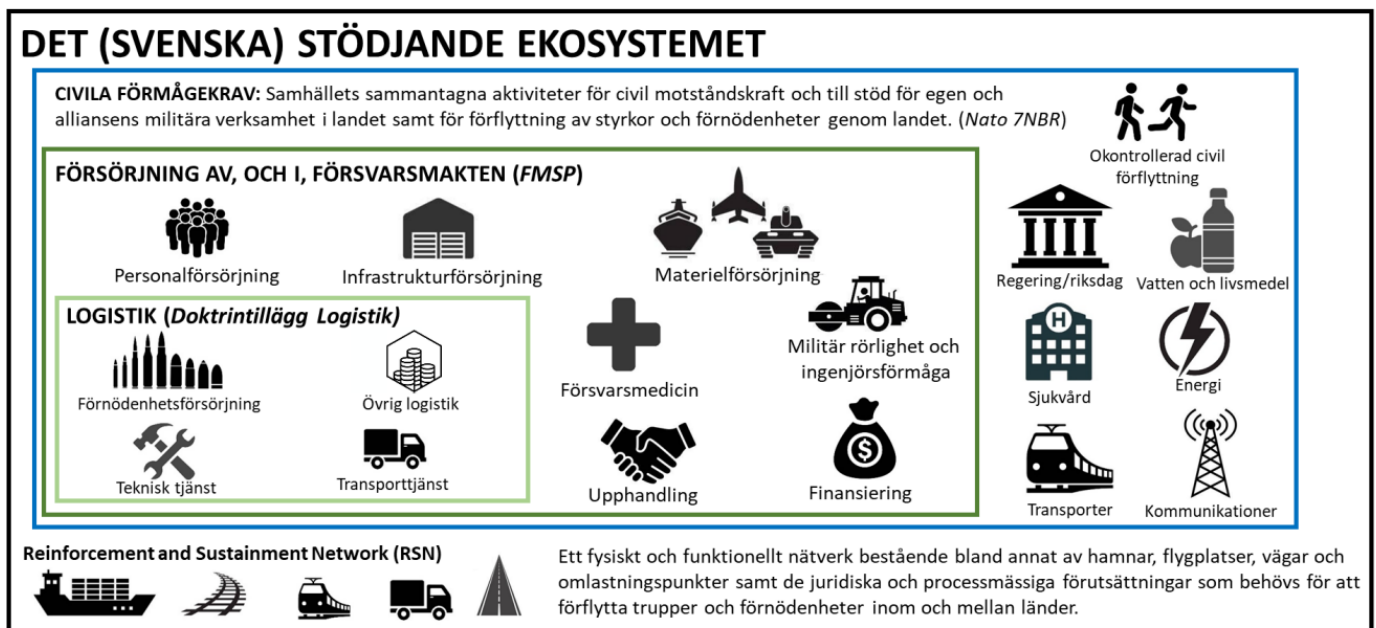

Bild ur Per Östers föredrag—en översättning av den bild som brukar användas inom Nato för att presentera begreppet "sustainment" - bilden är anpassad för svenska förhållanden

FLK seminarium—Transportnäringens förutsättningar att bidra till militär rörlighet och mobilitet

Per-Ove Norell inledde med att presentera den slutredovisning som Försvarsmakten lämnat avseende myndighetens del i förslag på genomförande av Sveriges nationella plan för militär rörlighet 2024-2026.

Likt övriga föredragshållare poängterade han att arbetet behöver ske skyndsamt för att kunna möta det faktum att Ryssland kan återta sin militära förmåga i vårt närområde på ett par år. Detta i kombination med det faktum att Sverige är tänkt att fungera som baseringsområde gör att vår bristfälliga infrastruktur avseende transporter ligger till grund för kravet på skyndsamhet.

Försvarsmakten har inriktat sitt arbete på att kunna stödja storskaliga militära operationer i vårt närområde och har i arbetet dragit ett antal slutsatser:

- ♦ Det behövs en ny kultur inom de inblandade myndigheterna avseende vikten av stöd till Försvarsmakten.
- ♦ Uttagsförordningen behöver utvecklas

- ♦ Det behövs ett totalförsvarsgemensamt stabs- och ledningssystem för prioritering och ledning av transporter.
- ♦ Transporter är inte ett lands problem utan snarare en nordisk utmaning på totalförsvarsnivå

Nedan återfinns de förslag till åtgärder som Försvarsmakten lämnade vid slutredovisningen.

Tomas Glanshed

Ledamot Försvarslogistikklubben

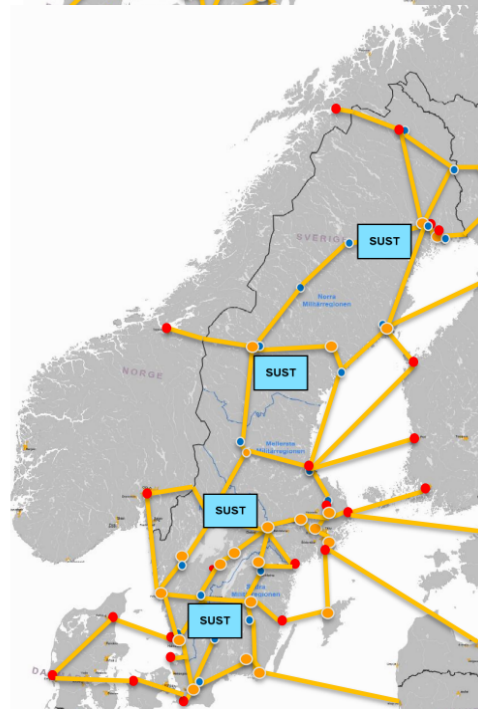
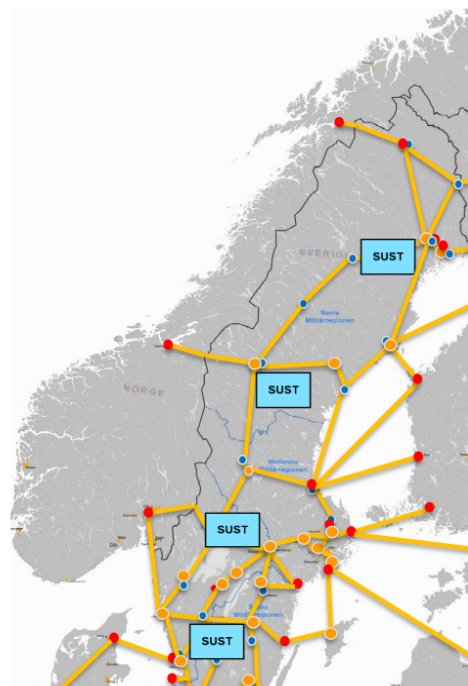
Försvarsmaktens förslag till prioriterade åtgärder 1(2)

- Uppdrag till sektorsansvariga myndigheter att prioritera de åtgärder som krävs för att möta krav kopplat till militär rörlighet i enlighet med LoI.
- Tullverket bör ges uppdrag att etablera ett samverkansforum med syfte att korta handläggningstider (3-5 dgr) för gränspassage av transporter med militärt syfte.
- Trafikverket bör ges uppdrag och finansiering att inom planperioden 2024-2026 åtgärda infrastruktur kopplat till kritiskt järnvägsbehov.
- Utred möjligheten att inrätta ett nationellt organ för transportprioritering (TPTF)
- Överse de transportpolitiska målen så att de i högre grad understödjer militär rörlighet i samtliga beredskapsgrader.
- Säkerställ fortsatt tillgänglighet och rådighet över järnvägsfärjorna.
- FM bör ges uppdrag att utreda återupptagandet av central-, regional- och lokal fältarbetsberedning.

Försvarsmaktens förslag till prioriterade åtgärder 2(2)

- Ge berörd myndighet i uppdrag att analysera behovet av särskild statlig ersättning till berörda kommuner vid etablering av logistiknoder inom ramen för VLS.
- Författningar bör överses för att undanröja administrativa och tidsmässiga hinder i relation till det akuta behovet av etablering av infrastruktur.
- Ge styrningar till berörda myndigheter avseende säkerställande av sjötransporter under vinterförhållanden, ex. tillgång till isbrytare.
- Utred förutsättningarna att ge FM föreskriftsrätt avseende nationella och internationella transporter av farligt gods inom Sverige.
- Utred och klargör villkoren för krigsförsäkringar inom samtliga transportslag och beredskapsgrader.
- Järnvägskapacitet för militära ändamål bör tillhandahållas av Trafikverket.

Bilder ur P-O Norells föredrag under seminariet

FLK seminarium -Transportnäringens bidrag till det militära försvaret

Tomas Arvidsson, ledamot i transportindustriförbundets styrelse tog vid efter P-O Norell.

Han presenterade transportindustribranschen i Sverige och de utmaningar och möjligheter som den har som påverkar möjligheten att stödja det militära försvaret. Transportindustriförbundet består av 56000 företag som alla är starkt påverkade av den internationaliserade marknaden de verkar på. Branschen tyngs av generell låg lönsamhet och en brist på personal med rätt kompetens. Vidare upplever branschen en ökad regelbörda och ett starkt tryck från sina kunder att förändras snabbt utifrån dessas behov. Allt sammantaget gör att branschen är dimensionerad utifrån de nu rådande kraven, det finns ingen extra kapacitet som kan användas för stöd till det militära försvaret. Samtidigt uppfattar branschen att det kommer att finnas ett behov hos det militära försvaret av stöd vid höjd beredskap. Vad detta behov består i har branschen svårt att få grepp om då, enligt föredragshållaren, myndigheter talar med myndigheter om näringslivets resurser och inte direkt med näringslivets representanter.

Branschen har, som tidigare nämnts, identifierat att det troligen kommer att finnas ett behov av stöd till det militära försvaret och i denna anda identifierat ett antal utvecklingsområden. Några exempel:

- ♦ Ett utökat samarbete avseende kompetensförsörjning inte bara avseende chaufförer utan även avseende "administrativ" personal (transportledning, handläggare farligt gods m.fl.), både avseende militär (RO, GSS/T) som civil personal.
- ♦ Gemensamma satsningar på infrastruktur för effektivare logistikflöden.
- ♦ Nya affärsmodeller och i detta en översyn avseende regler för samarbete civilt-miltärt avseende avtal och ersättningar.
- ♦ Samarbete avseende sektorsutveckling för att tidigt få in behov och krav i denna.

Sammanfattningsvis finns det en vilja i branschen att lämna stöd men förmågan begränsas dels av faktiska kapacitetsbrister (t.ex. finns det en begränsad förmåga att flytta drivmedel), dels av legala och administrativa skäl.

Som avslutning väckte föredragshållaren några tankar på hur samarbetet ska kunna utvecklas:

- ♦ Skapandet av mobiliseringsenheter (transportbataljoner) där civila åkerier utgör "fodervärdar" för delar.
- ♦ Gemensam ledning av logistik inom totalförsvaret (utvecklingsområde).
- ♦ Avtal tecknade i fredstid med klara krav på vilka ökade krav som avtalet ska kunna omhänderta vid höjd beredskap.
- ♦ Ett enklare nyttjande av civila resurser av det militära försvaret och även tvärtom i fredstid då behov uppstår (under kortare tid)

Tomas Glanshed

Ledamot Försvarslogistikklubben

Logistikutbildning vid

Försvarshögskolan

Vid Försvarshögskolan bedrivs i dagsläget logistikutbildning endast inom ramen för den uppdragsutbildning som skolan genomför åt Försvarsmakten. Inom denna uppdragsutbildning bedrivs två olika former av logistikutbildning, dels i form av fristående kurser som är öppna för alla inom Försvarsmakten att söka, dels inom den programbundna utbildning som genomförs på uppdrag av Försvarsmakten som nivåhöjande utbildning.

Fristående kurser

I dagsläget erbjuder FHS tre fristående logistikkurser som i allt väsentligt avhandlar försvarslogistik inom Försvarsmaktens tre ledningsnivåer. De tre kurserna benämns sålunda taktisk, operativ och strategisk logistik. Dessa kurser är på 5 veckor och ger de studerande, vid godkänt genomförande, 7,5 högskolepoäng/kurs. Kurserna genomförs med en blandning av föreläsningar, självstudier, grupparbeten och egna arbeten. Vad avser föreläsningar är Försvarshögskolan tacksam för det stöd som Försvarsmakten lämnar så att kurserna kan avhandla den senaste utvecklingen inom Försvarsmakten.

Programbundna kurser

De program som FHS bedriver som uppdragsutbildning åt Försvarsmakten är:

Officersprogrammet, en 3-årig högskoleutbildning där den studerande vid examen kan anställas som yrkesofficer i Försvarsmakten. Inom detta program finns flera inriktningar. Logistikutbildning ges idag av Försvarshögskolan endast till de som valt teknisk inriktning (c:a 10% av de studerande). De erhåller en veckas utbildning i grunder logistik. Det ska dock poängteras att de elever som under sin tid på officersprogrammet får klart att de kommer att placeras på ett logistikförband efter

genomförd utbildning genomför sin verksamhetsförlagda utbildning (termin 4 och 5 av programmets 6 terminer) vid Försvarsmaktens logistik- och motorskola på T2 i Skövde där dessa får en grundlig logistikutbildning.

Högre Officersprogrammet som antingen är 1-årigt, ledande till en magisterexamen och med möjlighet att beföras till major, eller 2-årigt, ledande till en masterexamen och möjlighet att beföras till överstelöjtnant. Inom detta program förekommer inslag av logistik inom några kurser, t.ex. ledning av gemensamma operationer. I den pågående utvecklingen av programmet så kommer det att vara möjligt att under det andra året välja en valbar kurs om logistik. Denna kurs kommer att omfatta 5 veckor.

Vi som arbetar med logistikutbildning på Försvarshögskolan ser det som viktigt att försöka få in grundläggande logistikutbildning för alla studerande på officersprogrammet, detta för att råda bot på det faktum att en officer i dag kan ha arbetat upp mot 10 år innan denne får sin första logistikutbildning. Tiden för de studerande är dock begränsad så det är svåra avvägningar som måste göras för att förändringar i utbildningsinnehållet ska kunna göras. Vi kan hoppas på att Sveriges roll som Natomedlem sjunker in under de kommande åren och att Försvarsmaktens behov av personal med grundläggande förståelse för logistik redan från starten av sin officerskarriär i och med det aktualiseras.

Tomas Glanshed

Ledamot Försvarslogistikklubben

JSEC i Natovärlden

Den som kan sin historia vet att det Nordatlantiska fördraget undertecknades i Washington den 4 april 1949 och inrättade den Nordatlantiska fördragsorganisationen. Denna politiska och militära allians bildades för att främja stabilitet i det euroatlantiska området och för att skydda sina medborgares frihet, baserad på principerna om demokrati, individuell frihet och rättsstatsprincipen.

Nato (North Atlantic Treaty Organization) är en allians mellan 32 stater i Europa och Nordamerika. Sverige är, just nu, den senaste medlemmen sedan den 7 mars 2024.

Nato har tre kärnuppgifter i sitt strategiska koncept:

- Avskräckning och försvar
- Krisförebyggande och krishantering
- Samarbetssäkerhet

Den som följer medierna har hört både statsministern och överbefälhavaren uttrycka att Sverige inte är i krig – men det råder heller inte fred. De hot som lyfts fram är bland annat:

Ryssland, Kina och terrorism – liksom hotbilder kopplade till teknikutveckling och klimatfrågor. Även hybridkrigföring, som påverkar ekonomi, energitillförsel och informationsspridning, utgör ett växande bekymmer.

Då kommer vi till kärnfrågan: hur säkerställer man att rätt kapacitet finns på rätt plats i rätt tid? Målet är att genom avskräckning, inte våldsanvändning, minimera risken för

upptrappning. Detta kräver operativa lösningar, vilket Nato planerar för. Det innebär att nödvändig militär kapacitet ska finnas tillgänglig vid rätt tidpunkt och på rätt plats – vilket inkluderar samordning av förmågor mellan nationer, civila som militära, i såväl fred som kris och konflikt.

Allied Command Transformation (ACT) i Norfolk, Virginia, har till uppgift att utveckla Natos strategiska krigföring. ACT är ett av två strategiska militära högkvarter inom Nato. Det andra är Allied Command Operations (ACO), som ansvarar för planering och genomförande av operationer. Supreme Allied Commander Europe (SACEUR) leder alla operationer på strategisk nivå, vilket sker från Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) i Mons, Belgien.

Min arbetsplats är JSEC – Allied Joint Support and Enabling Command – där jag är planeringschef (Branch Head Operational Planning J5). JSEC är ett Natohögkvarter beläget i Ulm i södra Tyskland, med en multinationell personalstyrka direkt underställd SACEUR.

JSEC är ett underordnat högkvarter till SHAPE och befinner sig på samma nivå som de tre Joint Force Commands (JFC), ett för varje regional plan: North West (NW), Central (C) och South East (SE). Sverige och Finland tillhör NW, liksom Norge. På samma ledningsnivå finns även de tre domänerna land, sjö och luft. JSEC ansvarar för domänen enablement – att möjliggöra aktiviteter genom att aktivera förmågor till uthållighet. Den stora skillnaden mellan JSEC och övriga operativa högkvarter är att JSEC inte har några underordnade förband; förmågorna finns i stället hos medlemsnationerna.

JSEC:s uppdrag är att:
– Förbereda förutsättningarna för att kunna deployera och vidmakthålla militära styrkor.
– Koordinera förstärkning av styrkor samt upprätthålla flödet av förband och förnödenheter.

Syftet är att bidra till alliansens förmåga att projicera och vidmakthålla styrkor inom, över och från SACEUR:s ansvarsområde (AOR). Även om Natos östra flank för närvarande är i fokus – vilket också märks i medierna – speglar detta uppdrag en tydlig 360°-strategi.

I praktiken ska JSEC skapa ett nätverk över flera domäner inom SACEUR:s område för att stärka alliansen och underlätta förflyttning och stöd till militära styrkor i det euroatlantiska området.

Hur löser JSEC detta – vad är vår produkt? Jo, JSEC ansvarar för att skapa planer för att förstärka och vidmakthålla Natos styrkor genom Reinforcement and Sustaining Network (RSN). RSN gör det möjligt för alla Natos medlemsländer att bidra till en trovärdig avskräckning.

RSN är både en fysisk och funktionell struktur som täcker hela SACEUR:s område för att stödja snabb och smidig förflyttning av styrkor och försörjning på operativ nivå. De fysiska elementen kan vara hamnar, flygplatser eller mobilitetskorridorer, medan de funktionella delarna handlar om att skapa effektiva processer längs vägen till slutdestinationen – exempelvis smidiga rutiner för gränsövergångar.

Att utveckla RSN är JSEC:s huvuduppgift i fredstid. RSN bygger på operativa krav och möjliggörs uteslutande genom medlemsnationernas insatser –

JSEC har inga egna förmågor. De andra domänägarna planerar redan i dag för operationer i olika riktningar vid kris eller konflikt. Då krävs det ett skarpt genomförande från JSEC, och därför är vi redan nu en del av dessa planeringar för att skapa Reinforcement and Sustaining Operational Plans (R&S OPlans), där faktiska aktiviteter ingår.

Som du förstår bygger våra planer på hög rörlighet – militär mobilitet – inom RSN. Det råder brist på strategiska transportresurser, både militära och civila, exempelvis transportfartyg, transportflygplan, tunga transportfordon och järnvägsflak. Att övervinna dessa utmaningar kräver att medlemsländerna enas om gemensamma standarder och administrativa ramverk. Ett önskat slutläge vore kanske ett slags "militärt Schengen".

JSEC fungerar också som rådgivare till SACEUR inom förstärkning och vidmakthållande. Det innebär att JSEC förser SACEUR med all relevant information inom dessa områden för att stödja beslutsfattande på strategisk nivå. Detta sker genom att skapa en omfattande logistisk operativ lägesbild, som bidrar till den gemensamma operativa logistikbilden.

JSEC etablerades 2018 och nådde full operativ kapacitet i september 2021. Omkring 450 officerare och civila från Natos medlemsländer arbetar i högkvarteret, under ledning av den tyske generallöjtnanten Kai Rohrschneider. Personalen kommer från bland annat Albanien, Belgien, Bulgarien, Kanada, Kroatien, Tjeckien, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Italien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Turkiet, Tyskland, Ungern och USA.

Jag bor och arbetar alltså i Ulm – en universitetsstad i den sydtyska delstaten Baden-Württemberg, grundad under medeltiden.

Staden hade 129 882 invånare den 31 december 2024. Genom staden rinner floden Donau, som ger en vacker och harmonisk miljö – men också en hel del dimma så här års.

Ulm grundades omkring år 850 och är rik på historia och traditioner som en tidigare fri kejserlig stad. Staden är i dag ett ekonomiskt centrum med varierande industrier och är hem för Universität Ulm och Technische Hochschule Ulm.

Ulm r känd för sin gotiska katedral, vars kyrktorn r världens högsta – 161,53 meter. Noterbart är också Ulms långa medborgerliga tradition: den äldsta konstitutionen fr en tysk stad, det så kallade Stora edsbrevet, och en stadsteater som grundades redan 1641. Förr i tiden var Ulm utgångspunkt för emigrationen av Donauschwaberna, som färdades på så kallade ”Ulm-lådor” längs Donau till nya bosättningsområden i Sydösteuropa.

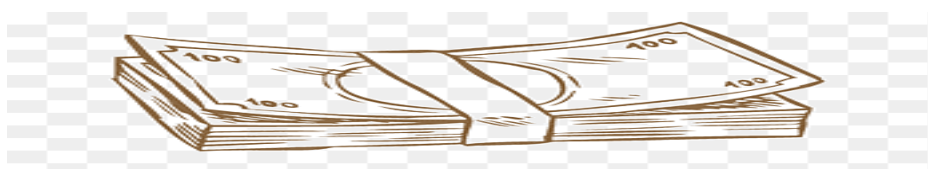
Bland kända personer från Ulm finns Albert Einstein (1879–1955), motstndskmparna Hans (1918–1943) och Sophie Scholl (1921–1943), skådespelerskan Hildegard Knef (1925–2002) och designern Otl Aicher (1922–1991).

Som kuriosa kan nämnas att opinionsinstitutet Prognos r 2024 utsåg Ulm till ”Tysklands mest beboeliga stad”.

Det var allt från utposten JSEC och staden Ulm. Har du vägarna förbi – i tnsten eller privat – hr gärna av dig. Det r skönt med ett avbrott från engelskan och lite svenska samtal. Jag ska erkänna att jag är lite förvånad över hur låg nivå engelskan ibland håller i vardagslivet, i butiker och på restauranger – oavsett ålder. En del är mycket duktiga, men många pratar inte gärna engelska. Kanske inte så konstigt, då alla TV-program r dubbade till tyska.

Ha det gott hemma i Svealand – och ta hand om dig.

Elisabeth Skoglund
Branch Head Operational Planning
PLANS J5
JSEC
NATO

Skattmstarens rader

Medlemsavgiften i Försvarslogistikklubben fr verksamhetsåret 2026 r 100 kr. Det är lika välkommet som tidigare med frivilliga bidrag till tidningsfonden. Ett varmt tack på förhand för ditt bidrag.

Inbetalning av årsavgift samt eventuellt bidrag till tidningsfonden sker till **bankgirokonto 5414-7723**. Du kan också använda **Swish 123 531 0099**.

Du som ännu inte meddelat din mailadress uppmanas att gå in på Försvarslogistikklubbens hemsida www.ftk.nu och under fliken Kontakta FTK skriva Namn, E-postadress, Telefon samt meddela ”Maillista”

Adress:

SVERIGE

PORTO BETALT

Vid obeställbarhet returneras till: Tomas Glanshed, Mjölntäppan 9, 137 67 JORDBRO

Försvarslogistikklubbens seminarium—förhandsinformation

Försvarslogistikklubben planerar att hålla sitt årliga seminarium onsdagen den 11/2 kl. 1200 på Försvarshögskolan.

Notera datumet—mer information kommer

God Jul & Gott Nytt År

Styrelsen 2025/26

Ordförande

Claes Isoz

HKV

claes.iso@mil.se

Ledamot

Markus Gannerud

T2

markus.gannerud

@mil.se

Klubbmästare

Olle Schylander

Kragstalsundsvägen
110

186 54 Vallentuna
070-302 7720

olleschylander

@hotmail.com

Sekreterare

Torgny Henryson

torgny.henryson

@hotmail.com

Ledamot

Tomas Glanshed

FHS

tomas.glanshed@

fhs.se

Skattmästare

Erik Löf

erik.lof@outlook.com

Vice ordförande

Thomas Svensson

FHS

thomas.svensson

@fhs.se

Försvarslogistiknytt

En medlemstidning för Försvarslogistikklubben

Hemsida: www.ftk.nu E-post: info@ftk.nu BG 5414-7723 eller Swish 123 531 0099

Ansvarig utgivare: Claes Isoz, Redaktör: Tomas Glanshed